

Maria Przytocka

"Katalog dokumentacji PKZ zabytków
Polski zachodniej i północnej
1951-1993", Warszawa 1995 :
[recenzja]

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 1, 142

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Katalog dokumentacji PKZ zabytków Polski zachodniej i północnej 1951—1993, Wydawnictwa PP PKZ, Warszawa 1995, ss. 872+XLIII.

Omawiany *Katalog* wydany został z udziałem Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, ze środków Republiki Federalnej Niemiec oraz Przedsiębiorstwa Państwowego Pracownie Konserwacji Zabytków. Ukazał się w dwóch wersjach językowych: polskiej i niemieckiej. Oba tomy opatrzone są niczym mottem znamiennymi słowami kanclerza federalnego Helmuta Kohla wypowiedzianymi 1 czerwca 1995 r. na forum Bundestagu: „Spoglądam wstecz na 700 lat niemieckiej historii na wschodzie. Wspaniałe kamienne świadectwa owych czasów zostały w większej części, razem z niemieckimi miastami unicestwione w czasie wojny. Niektóre z nich Polacy właśnie odbudowali lub odrestaurowali z podziwu godną umiejętnością i wyczuciem”.

W *Katalogu* zebrano dokumentację obiektów zabytkowych województw: elbląskiego, gdańskiego, gorzowskiego, jeleniogórskiego, koszalińskiego, legnickiego, olsztyńskiego, opolskiego, śląskiego, szczecińskiego, wałbrzyskiego, wrocławskiego i zielonogórskiego.

Katalog składa się z dwóch części. W części pierwszej zgrupowano dokumentację dotyczącą całościowo regionów i województw. W części drugiej zamieszczono dokumentację dotyczącą poszczególnych miejscowości. Całą dokumentację w tej części zestawiono według kolejności: — stanowiska archeologiczne; — układy przestrzenne miast, dzielnic, osiedli, wsi; — budowle sakralne; — budowle obronne i związane z obronnością; — budynki użyteczności publicznej; — pałace i dwory; — budynki mieszkalne; — budynki przemysłowe, gospodarcze; — parki, ogrody, zieleńce; — cmentarze; — zbiory muzealne i inne. Dokumentacje dotyczące tego samego obiektu zostały ułożone chronologicznie.

Układ w obu częściach *Katalogu* jest alfabetyczny według nazw aktualnych. Zamieszczone nazwy niemieckie pochodzą z 1944 r. W przypadku zmian w nazewnictwie podano także nazwy wcześniejsze.

Przyjmując za podstawę obecny podział administracyjny Polski na województwa, nie dołączono do *Katalogu* dokumentacji obiektów znajdujących się obecnie w granicach województw suwalskiego i ciechanowskiego. Brak tych dokumentacji nie oddaje pełnego obrazu działalności PKZ-ów na terenie byłych Prus Wschodnich. Jednak po raz pierwszy przedstawiono społeczeństwu dorobek czterdziestu lat działalności PKZ w wymienionych województwach. Ten pozytywny obraz wzbogaca szata edytorska, niemiecko-polski wykaz miejscowości i wykaz archiwów PKZ i PSOZ. Ten sam układ *Katalogu* zastosowano w wersji niemieckiej. Możemy mieć nadzieję, że to wydanie *Katalogu* będzie pomocne wszystkim, którzy zainteresowani historią regionu, województwa, miejscowości lub obiektu zabytkowego będą chcieli sięgnąć do dokumentacji PKZ i innych materiałów zgromadzonych w ich archiwach.

Maria Przytocka